

viser som Datidens Gennemsnit for samtlige Befolkningslag. Endnu højere end Landarbejderen staa Husmanden, Byarbejderen og Haandværkeren, og endnu højere staa Gaardmandens Forbrug, men selv han med sine 31 kg om Aaret naar ikke op til det nuværende Gennemsnit for Befolkningen i Almindelighed. — Dette viser paa den ene Side det, der foran er kaldt Sukkerets Demokratisering, men paa den anden Side viser det ogsaa, at Sukkerforbruget maa være endnu betydeligt større for meget store Dele af Befolkningen, thi ellers kunde Landets Gennemsnit ikke, som Bilag II, Kolonne 10, viser, gaa op til 35 à 40 kg; men Materiale til nærmere Belysning af Forholdene blandt de mere velstillede Klasser eksisterer ikke.

Uden her at gaa nærmere ind paa Sukkerforbruget i andre Lande skal kun henvises til en lille Oversigt i L. V. Birck: Sukkerets Historie, Side 26—27, der viser, at Danmark her staa meget højt i Rækken, og af europæiske Lande kommer kun England med sit store Forbrug af syltede Sager og lignende højere op end vi med et aarligt Forbrug af 44 kg pr. Individ (for Aaret 1907).

— — Sukkeret som Hvermands Eje har været det uvurderlige Resultat af de senere Aartiers Revolutionering paa dette Omraade.

Udbyttet

af Sukkeret.

Det af Sukkeret indvundne pekuniære Udbytte falder i tre Afsnit, der maa behandles hvert for sig (jfr. Bilag IV.):

1. Statskassens Indtægt af Told og indenlandsk Afgift.
2. Roedyrkernes gennem Fabrikkerne indvundne Betaling for Roerne.
3. Fabrikkerne oparbejdede Fortjeneste, der for nærværende kun omfatter Aktieselskabet „De danske Sukkerfabrikker“.

Staten. Af Bilag IV, Kolonne 1, 2 og 3, vil man se, at Statskassens Indtægt af Told og Afgift i Aarene 1874 til 1891 vokser temmelig jævnt fra $4\frac{1}{4}$ til $7\frac{1}{4}$ Mill. Kr. aarlig, og den indenlandske Produktions stigende Betydning viser sig deri, at medens Statens Indtægt i Halvfjerdserne næsten udelukkende hidrører fra Tolden, viser denne Kilde i de følgende Aar nærmest nogen Nedgang, medens den indenlandske Afgift stadig gaar fremad, saaledes at vi i 1891 have meget nær samme Indtægt af Told og Afgift — godt $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr. af hver.

Virkningerne af Sukkerloven af 1891 vise sig straks og kraftigt. Statskassens samlede Indtægt gaar ned fra over 7 til omkring 3 Mill. Kr., og Nedgangen staa i nøje Harmoni med det foran omtalte, idet den er stærkest paa den indenlandske Afgift, hvor Lovgivningsmagten netop nu gaar med til at give nogen fast Beskyttelse — paa Statskassens Bekostning.

Fra 1892 stiger Statens Indtægt atter paa Grund af det stadigt stigende Sukkerforbrug, og med kun ganske uvæsentlige Svingninger naa vi ved den nye Toldlovs Tid i 1908 op til en Indtægt af ca. $5\frac{1}{2}$ Mill. Kr., — hvor den indenlandske Afgift til Trods for Beskyttelsen nu har den absolutte Overvægt. Man vil i øvrigt her lægge Mærke til det i og for sig ganske naturlige, at med rigelig hjemlig Produktion viser Indførselstolden sig tilbøjelig til Stilstand eller endog absolut Tilbagegang: I ren Almindelighed vil dette jo kun sige, at det fremmede og det danske Sukker supplere hinanden i Forbruget, men med vore hjemlige Fabrikkers voksende Magt kommer det dog let til tillige at staa som et Udtryk for, at de danske Sukkerfabrikker i det væ-